Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/157130,9-rocznica-smierci-abpa-Ignacego-Tokarczuka-laureata-nagrody-honorowej-IPN-Swiad.html
27.04.2024, 04:19

9 rocznica śmierci abpa Ignacego Tokarczuka – laureata nagrody honorowej IPN „Świadek Historii”

29 grudnia 2012 r. o godz. 8:30 w Przemyślu zmarł abp senior Ignacy Tokarczuk - niezłomny biskup, świadek wiary, budowniczy kościoła w czasach PRL i twardy przeciwnik władzy komunistycznej. Spoczął w kryptach archikatedry przemyskiej.

Grób abp. Ignacego Tokarczuka w Archikatedrze w Przemyślu. Fot. Katarzyna Gajda-Bator IPN O/Rzeszów

Abp Ignacy Tokarczuk urodził się 1 lutego 1918 r. w Łubiankach Wyższych k. Zbaraża. Studiował w Seminarium Duchownym we Lwowie. Święcenia kapłańskie przyjął we lwowskiej katedrze 21 czerwca 1942 r., z rąk abp. Eugeniusza Baziaka. Rozpoczął pracę jako wikariusz w parafii Złotniki k. Podhajec. W 1944 r. UPA wydała na niego wyrok śmierci. Dzięki ostrzeżeniu udało mu się jednak zbiec do Lwowa, gdzie pozostał do 1945 r. jako wikariusz parafii św. Marii Magdaleny. Po wojnie zajmował się pracą naukową. Na KUL podjął studia nauk społecznych i filozofii chrześcijańskiej, które zakończył doktoratem z filozofii. Wykładał w Warmińskim Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie, równolegle pracował m.in. jako duszpasterz akademicki. W ostatnich latach przed przyjęciem sakry biskupiej był adiunktem na Wydziale Teologii KUL.

W 1965 r. otrzymał nominację na ordynariusza diecezji przemyskiej. Święceń biskupich udzielił mu 6 lutego 1966 r. w przemyskiej katedrze kard. Stefan Wyszyński. Bisku Ignacy Tokarczuk poprzez swój bezkompromisowy stosunek do PRL i odważne wystąpienia przeciwko zakłamaniu i ateizacji społeczeństwa, szybko uzyskał miano jednego z najpoważniejszych i najtrudniejszych wrogów ustroju. Inicjował powstawanie nowych parafii i budowanie kościołów. W czasie jego posługi w diecezji przemyskiej zostało utworzonych 220 nowych parafii i 430 kościołów. Wszystkie bez zgody władz. O wszelkich przejawach szykan bp Tokarczuk mówił wprost i otwarcie. Zyskał tym przydomek „biskupa

niezłomnego”. Przyświecała mu idea rozwoju duszpasterstwa. Budowanie nowych świątyń miało na celu zmniejszenie wiernym odległości na nabożeństwa, wspierał różne inicjatywy.

Był m.in. członkiem Rady Głównej Episkopatu Polski, członkiem Komisji ds. Duszpasterstwa Ogólnego, ds. Budowy Kościołów, a w latach 1967 – 1989 r. – członkiem Komisji Wspólnej Episkopatu i Rządu PRL. Ze względu na swoje bezkompromisowe działania był bezwzględnie inwigilowany i szykanowany przez władze i służbę bezpieczeństwa. W czasie historycznej wizyty w Przemyślu 2 czerwca 1991 r. Jan Paweł II wyniósł ks. Ignacego Tokarczuka do godności arcybiskupiej, wyrażając publiczne uznanie dla jego dokonań, a 25 marca 1992 r. ustanowił go pierwszym metropolitą nowopowstałej metropolii przemyskiej. Rok później abp Tokarczuk przeszedł na emeryturę.

Wielokrotnie nagradzany, otrzymał m.in. Order Orła Białego – najwyższe odznaczenie państwowe w RP, które 3 maja 2006 r. wręczył mu prezydent Lech Kaczyński.

3 września 2012 r. odbyła się w Przemyślu uroczystość wręczenia nagrody honorowej Instytutu Pamięci Narodowej „Świadek Historii”, nagrodę wręczyła Ewa Leniart – ówczesna dyrektor IPN Oddział w Rzeszowie wspólnie z wnioskodawcami nagrody Wojciechem Buczakiem – przewodniczącym Regionu Rzeszowskiego NSZZ „Solidarność” oraz Andrzejem Filipczykiem – wiceprzewodniczącym Regionu. Decyzją Sejmu RP arcybiskup Ignacy Tokarczuk był patronem 2018 roku.

Zobacz w TVP VOD - „Przełamać barierę strachu. Biskup Ignacy Tokarczuk” https://vod.tvp.pl/video/przelamac-bariere-strachu-biskup-ignacy-tokarczuk,przelamac-bariere-strachu-biskup-ignacy-tokarczuk,53257954